

УДК 657.3

Зоря О.П.¹, Никоненко Т.А.²

¹ канд. соц. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. ФЕУ-610 НУ «Запорізька політехніка»

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ В БАНКАХ УКРАЇНИ

Внутрішній аудит – незалежна, об’єктивна діяльність з надання впевненості та консультативних послуг щодо оцінки систем та процесів банку, що має приносити користь банку та поліпшувати його діяльність.

Методологічні засади організації внутрішнього аудиту в банках визначає Положення про організацію внутрішнього аудиту в банках України, яке розроблено відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяльність» з урахуванням документів Базельського комітету з банківського нагляду з питань внутрішнього аудиту та корпоративного управління, міжнародних стандартів професійної практики внутрішнього аудиту.

Аудиторська перевірка в банку здійснюється згідно з річним планом проведення аудиторських перевірок.

Позапланові аудиторські перевірки можуть здійснюватися на вимогу ради банку та/або за погодженою з радою банку ініціативою правління або керівника підрозділу внутрішнього аудиту банку.

Аудиторська перевірка, незалежно від тематики перевірки, має передбачати перевірку та оцінку таких сфер (процесів) діяльності, зокрема: ефективності роботи систем управління ризиками та внутрішнього контролю, корпоративного управління щодо поточних та потенційно можливих ризиків банку в майбутньому; надійності, ефективності та цілісності систем та процесів управління інформацією; дотримання банком вимог законодавства, у тому числі законодавства у сфері запобігання легалізації кримінальних доходів/фінансуванню тероризму, рекомендацій НБУ, внутрішніх положень, правил та кодексів поведінки, що застосовуються до працівників банку.

Аудиторська перевірка здійснюється на підставі програми аудиторської перевірки, під час підготовки якої має враховуватись, зокрема, таке: обсяг програми аудиторської перевірки (аудиту) та аудиторських процедур має бути достатнім для досягнення цілей завдання; обсяг та вид проведення аудиторських процедур визначається на основі результатів оцінки ризиків, проведеної під час підготовки до аудиторської перевірки (аудиту) та/або під час складання річного плану проведення аудиторських перевірок (аудиту) банку на звітний рік або складання карти ризиків (за наявності).

Програма аудиторської перевірки (аудиту) має містити: назву об’єкта (сфери діяльності) аудиторської перевірки; підставу проведення аудиторської перевірки; цілі та напрями аудиторської перевірки з урахуванням оцінки ризиків, пов’язаних з об’єктом перевірки; перелік процесів, які будуть підлягати аудиторській перевірці, із зазначенням орієнтовного часу (днів), що планується витратити на їх перевірку; період, що підлягає аудиторській перевірці; дату початку та закінчення проведення аудиторської перевірки; процедури збору, аналізу, оцінки та документування інформації про об’єкт

перевірки, мінімальний обсяг вибірки та види аналітичних процедур, які будуть використані під час аудиторської перевірки; перелік внутрішніх аудиторів та інших осіб, які братимуть участь в аудиторській перевірці; розкриття характеру обмеження у разі його наявності, організаційної незалежності та індивідуальної об'єктивності.

Програма аудиторської перевірки складається в письмовому вигляді, підписується керівником перевірки та затверджується керівником підрозділу внутрішнього аудиту банку до початку проведення аудиторської перевірки. У процесі здійснення аудиту до програми можуть уноситься зміни, які мають бути письмово задокументовані та затверджені у встановленому порядку.

Аудиторський звіт про результати проведення аудиторської перевірки складається з урахуванням вимог стандартів внутрішнього аудиту, підписується внутрішнім аудитором, який безпосередньо виконував перевірку, керівником перевірки та керівником підрозділу внутрішнього аудиту банку.

Процес моніторингу/відстеження підрозділом внутрішнього аудиту банку результатів аудиторських перевірок починається після надання об'єкту аудиту аудиторського звіту та закінчується після виконання ним усіх наданих рекомендацій (пропозицій).

Відсутність подальшого моніторингу/відстеження результатів аудиторських перевірок (аудиту) встановлюється шляхом підтвердження керівником підрозділу внутрішнього аудиту банку/керівником перевірки виконання об'єктом аудиту всіх та в повній мірі рекомендацій (пропозицій), що надавалися за результатами аудиту.

Звіт про аудиторську перевірку (аудит) надається керівникам структурних підрозділів, правлінню банку, раді банку та аудиторському комітету для вжиття своєчасних і належних організаційних (коригувальних) заходів.